

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 2To/124/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3120010767
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Janík
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3120010767.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu JUDr. Jozefa Janíka a sudcov JUDr. Romana Hargaša a JUDr. Michala Antalu v trestnej veci proti obžalovanému P. V., pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák., prejednal na verejnom zasadnutí dňa 17. decembra 2020 odvolanie obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 23. októbra 2020, sp.zn. 8T/69/2020 a takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 2 Tr. por. napadnutý rozsudok sa z r u š u j e vo výrokoch o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu.

Na podklade § 322 ods. 3 Tr. por. sa

obžalovaný P. V. - nar. XX.XX.XXXX v K., trvale bytom F. K.,
toho času vo výkone väzby v Ústave na výkon väzby Ilava

o d s u d z u j e

podľa § 360 ods. 2 Tr. zák., za použitia § 36 písm. l), písm. n) Tr. zák., § 37 písm. m) Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 3, ods. 8 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 9 (deväť) mesiacov nepodmienečne.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. sa obžalovaný pre výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Trenčín zo dňa 23. októbra 2020, sp. zn. 8T/69/2020 bol obžalovaný P. V. uznaný za vinného z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 18.04.2020 v čase približne o 20.15 hodine v K., v byte na ul. L. O. XXXX/X sa pod vplyvom alkoholu opakovane vyhrozil svojej matke Q. V. a jej priateľovi D. F. so slovami, že „podpáli celý byt a keby chce, tak v byte všetko rozbije a rozkope“ a potom čo mu poškodená povedala, že zavolá políciu, tak jej povedal, že kým príde polícia, tak bude neskoro a všetkých rozseká, čím konanie obžalovaného vyvolalo u poškodených obavu o život a zdravie.

Za tento trestný čin bol obžalovaný P. V. odsúdený podľa § 360 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 36 písm. l/ Tr. zák., § 37 písm. m/, Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák. k trestu odňatia slobody vo výmere 10 (desať) mesiacov nepodmienečne, na výkon ktorého ho okresný súd podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. zaradil do ústavu

na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Zároveň podľa § 73 ods. 2 písm. c), písm. d), ods. 4 Tr. zák. okresný súd obžalovanému uložil ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou.

Citovaný rozsudok okresného súdu nenadobudol právoplatnosť, pretože ho v zákonnej pätnásťdňovej lehote napadol obžalovaný P. V. pre nesprávnosť výroku o treste osobne spísaným odvolaním a tiež včas podaným odvolaním prostredníctvom svojho obhajcu.

V písomných dôvodoch odvolania, napísaných samotným obžalovaným, tento uviedol, že má za to, že okresný súd mu pri rozhodovaní o výške trestu nesprávne nepriznal aj poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n) Tr. zák.. Tiež poznamenal, že mu bola diagnostikovaná ťažká závislosť od alkoholu a protiprávneho konania sa dopúšťal výhradne pod vplyvom alkoholu. Svojou iniciatívou kontaktoval resocializačné zariadenie, do ktorého bol aj prijatý a do ktorého má po výkone trestu odňatia slobody nastúpiť na kompletný odvykací kurz s minimálnou dĺžkou jeho trvania 12 mesiacov. Z uvedeného dôvodu žiadal odvolací súd, aby mu trest znížil. Uviedol, že okresný súd túto skutočnosť, že má nastúpiť na uvedený resocializačný pobyt, vôbec neskúmal. Tiež uviedol, že z vyjadrenia znalca z odboru psychiatrie vyplýva, že v prípade podrobenia sa resocializácii a abstinencii nebude jeho pobyt na slobode nebezpečný. Zároveň navrhol, aby k už uloženému ochrannému opatreniu v podobe ochranného protialkoholického liečenia ambulantnou formou mu bol pridaný aj trest v podobe zákazu konzumácie alkoholických nápojov.

V odvolaní prostredníctvom obhajcu obžalovaný poukázal na rovnaké skutočnosti ako v osobne spísanom odvolaní, prízvukoval najmä na priznanie viny a na iniciatívu vedúcu k prihláseniu sa do resocializačného zariadenia na odvykací program od alkoholu. Žiadal o uloženie trestu na dolnej hranici trestnej sadzby, aby mohol čo najskôr nastúpiť na kompletný odvykací program a zaradiť sa do spoločnosti a žiť riadnym životom.

K odvolaniu obžalovaného sa vyjadril prokurátor okresnej prokuratúry, ktorý vo vyjadrení uviedol, že rozsudok považuje za zákonný a dôvodný. Trest uložený obžalovanému, ktorý bol doposiaľ 7x súdne trestaný, považuje za primeraný. Rovnako sa stotožnil s vyhodnotením poľahčujúcich a priťažujúcich okolností. Uviedol, že obžalovaný je závislý na alkohole asi 15 rokov a to v miere chorobnej. Od roku 2002 bol opakovane 4x hospitalizovaný psychiatricky pre suicidálne tendencie v opitosti. V rokoch 2005 až 2017 bol opakovane liečený (celkovo 5x) protialkoholicky v Psychiatrickej liečebni vo Veľkom Záluží. Okrem toho mal 2x nariadené ochranné protialkoholické liečenie. Vzhľadom k ťažkej závislosti na alkohole u obvineného znalec odporúča ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou, nakoľko ústavná forma by bola v jeho prípade neefektívna. Pobyt obvineného na slobode nebude nebezpečný, ak sa podrobí resocializácii a ambulantnej ochrannej protialkoholickému liečebnému programu a bude abstinovať od alkoholu. Okresný súd zákonne a dôvodne uložil obžalovanému ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou. Nakoľko rozsudok považoval za zákonný a dôvodný, navrhol zamietnuť odvolanie obžalovaného ako nedôvodné.

Na verejnom zasadnutí krajského súdu prokurátorka Krajskej prokuratúry v Trenčíne, v celom rozsahu stotožňujúc sa s vyjadrením prokurátora okresnej prokuratúry k odvolaniu obžalovaného, navrhla, aby krajský súd odvolanie obžalovaného podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

Obhajkyňa obžalovaného P. V. na verejnom zasadnutí krajského súdu poukázala na písomné odôvodnenie odvolania s poukazom najmä na tie skutočnosti, že obžalovaný sa k spáchaniu trestného činu priznal, oľutoval ho a pred okresným súdom urobil vyhlásenie o svojej vine, ktoré súd prijal a nad rámec tohto všetkého si sám aktívne zabezpečil možnosť resocializačného pobytu v zariadení v Českej republike, kde by ho po prepustení z výkonu trestu hneď prijali. Navrhla teda obžalovanému primerane znížiť výmeru trestu odňatia slobody.

Obžalovaný P. V. na verejnom zasadnutí krajského súdu poukázal na odvolacie námietky svojej obhajkyne, ako aj tie, ktoré písal on vlastnou rukou a na ich podklade, ako aj s poukazom na tú skutočnosť, že si uvedomuje, že za jeho protiprávnym konaním bol vždy alkohol a preto si sám zariadil pobyt v resocializačnom zariadení, kde by mohla byť úspešná liečba jeho alkoholizmu, navrhol zníženie trestu a alternatívne aj uloženie prísneho podmieneného trestu odňatia slobody s uloženým zákazom požívania alkoholu.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací, nezistiac dôvody pre zamietnutie odvolania obžalovaného podľa § 316 ods. 1 Tr. por. a ani dôvody pre zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 ods. 3 Tr. por., na verejnom zasadnutí dňa 17. decembra 2020 na podklade podaného odvolania obžalovaného pre nesprávnosť výroku o treste, ktoré mu spolu so spisom bolo predložené dňa 02. decembra 2020, preskúmal podľa § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť len výrokov o treste napadnutého rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Uvedeným postupom zistil, odvolanie obžalovaného P. V. je dôvodné, nakoľko napadnutými výrokmi o uloženom treste boli porušené ustanovenia Trestného zákona. Nezistil pritom chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané a ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Pokiaľ ide o preskúmanie správnosti postupu okresného súdu, ktoré predchádzalo vydaniu odvolaním napadnutých výrokov rozsudku, z obsahu odvolania obžalovaného P. V. vyplýva, že odvolanie neobsahuje žiadne námietky voči postupu okresného súdu, pričom odvolací súd nezistil v postupe okresného súdu chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania.

Po splnení prieskumnej povinnosti odvolací súd zistil, že okresný súd, vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu veci a právnej kvalifikácie konania, teda výrokov o vine, ktoré neboli a ani nemohli byť napadnuté odvolaním (podľa § 257 ods. 5 Tr. por. súdom prijaté vyhlásenie obžalovaného o vine je neodvolateľné a v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním) a ktorých správnosť odvolací súd nemohol preskúmať, pochybil vo výroku, ktorým obžalovanému P. V. podľa § 360 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 36 písm. l/ Tr. zák., § 37 písm. m/ Tr. zák. uložil trest odňatia slobody vo výmere 10 (desať) mesiacov nepodmienečne, na výkon ktorého ho zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, pretože trest uložený obžalovanému P. V. bol uložený v rozpore s ustanoveniami Trestného zákona.

Obžalovaný P. V. bol uznaný za vinného z prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák., pričom v ustanovení § 360 ods. 2 Tr. zák. je stanovená trestná sadzba trestu odňatia slobody s dolnou hranicou vo výmere 6 mesiacov a hornou hranicou vo výmere 3 roky. Obžalovaný P. V. svojím protiprávnym konaním uvedeným v napadnutom rozsudku, sa opakovane vyhrozil pod vplyvom alkoholu svojej matke a jej priateľovi so slovami že „podpáli celý byt a keby chce, tak v byte všetko rozbije a rozkope“ a potom čo mu poškodená povedala, že zavolá políciu jej povedal, že kým príde polícia bude neskoro a všetkých rozseká, čím vzbudil dôvodnú obavu poškodených o život a zdravie a tým došlo k naplneniu kvalifikovanej skutkovej podstaty trestného činu nebezpečného vyhrážania.

Okresný súd na hlavnom pojednávaní dňa 23. októbra 2020 po predchádzajúcom rozhodnutí, ktorým v zmysle § 257 ods. 7 Tr. por. prijal vyhlásenie obžalovaného P. V., že je vinný, vykonal aj všetky potrebné a dostupné dôkazy súvisiace s výrokmi o treste a ochrannom opatrení, pochybil však pri ukladaní druhu a výmery trestu obžalovanému, nakoľko postupoval v rozpore s ustanoveniami Trestného zákona.

Vzhľadom na právny záver o vine obžalovaného P. V. mal okresný súd pri správnom postupe ukladať obžalovanému trest odňatia slobody podľa trestnej sadzby ustanovenej v § 360 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 36 písm. l/, písm. n/ Tr. zák., § 37 písm. m) Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 3, ods.8 Tr. zák.. Odvolací súd pochybenie (porušenie zákona) okresného súdu napravil sám postupom podľa § 322 ods. 3 Tr. por. tak, že obžalovanému P. V. uložil trest odňatia slobody vo výmere 9 mesiacov nepodmienečne, so zaradením na jeho výkon podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Odvolací súd pri ukladaní druhu a výmery trestu u obžalovaného pritom zistil dve poľahčujúce okolnosti a to podľa § 36 písm. l/ Tr. zák., že sa obžalovaný k trestnej činnosti priznal a trestný čin úprimne oľutoval (túto poľahčujúcu okolnosť okresný súd správne vzhliadol) a podľa § 36 písm. n/ Tr. zák., že obžalovaný napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom (túto poľahčujúcu okolnosť okresný súd obžalovanému P. V. nesprávne nepriznal), keďže na hlavnom pojednávaní okresného súdu urobil vyhlásenie o vine a okresný súd jeho vyhlásenie prijal (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Tdo/63/2016 zo dňa 25.10.2016). Na druhej strane krajský súd rovnako ako okresný súd u obžalovaného P. V. zistil jednu priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Tr. zák..

V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. n/ Tr. zák. spočívajúca v napomáhaní pri objasňovaní svojej trestnej činnosti vyžaduje, aby páchatel pomáhal tým orgánom,

ktoré sú určené na objasňovanie trestnej činnosti, teda nielen orgánom činným v trestnom konaní (§ 10 ods. 1 Tr. por.), ale aj súdu (§ 10 ods. 2 Tr. por.). Aplikáciu poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n/ Tr. zák., t.j. že páchatel' napomáhal príslušným orgánom pri objasňovaní trestnej činnosti možno preto priznať aj v prípade, že obžalovaný na hlavnom pojednávaní urobí vyhlásenie o priznaní viny (§ 257 Tr. por.).

Najmä od 1. januára 2006, kedy nadobudli účinnosť nové trestnoprávne normy, došlo aj k zmene v posudzovaní obsahu jednotlivých poľahčujúcich a priťažujúcich okolností. Za situácie, kedy došlo k významnému posilneniu kontradiktórnosti konania pred súdom, keď prakticky ťažisko dokazovania prešlo na konanie pred súdom, má postoj obžalovaného k tomuto dokazovaniu dôležitý význam. Podľa § 257 ods. 7 Tr. por., ak súd rozhodol, že vyhlásenie obžalovaného prijíma, zároveň vyhlási, že dokazovanie v rozsahu v akom obžalovaný priznal spáchanie skutku sa nevykoná. Obžalovaný takýmto postupom umožní "prevziať" výsledky dokazovania z prípravného konania bez toho, aby tieto boli konfrontované s výsledkami dokazovania na hlavnom pojednávaní. Primárne tým uľahčuje najmä činnosť prokurátora v trestnom stíhaní, konkrétne v štádiu konania pred súdom tým, že prokurátor už nemusí pred súdom navrhovať a vykonávať žiadne dôkazy za účelom preukázania pravdivosti svojich skutkových tvrdení v obžalobe, z ktorého dôvodu prokurátor na hlavnom pojednávaní už nemusí v tejto časti niesť pred súdom svoje dôkazné bremeno. V súlade s týmto názorom sú aj právne názory vyslovené v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 25.10.2016, sp. zn. 4Tdo 63/2016, na obsah odôvodnenia ktorého uznesenia krajský súd týmto opätovne poukazuje. Obžalovaný tým, že pred súdom urobil vyhlásenie o vine, tak podstatne uľahčil dokazovanie jeho trestnej činnosti, preto podľa názoru odvolacieho súdu takýto postoj obžalovaného bolo potrebné pri ukladaní trestu tiež zohľadniť.

Krajský súd ďalej uvádza, že okresný súd vzhľadom na nesprávne nepriznanú poľahčujúcu okolnosť z tohto dôvodu nesprávne vyhodnotil pomer priťažujúcich a poľahčujúcich okolností. Pri správnom postupe pri ukladaní druhu a výmery trestu obžalovanému P. V. mal okresný súd upraviť trestnú sadzbu ustanovenú v § 360 ods. 2 Tr. zák. (6 mesiacov až 3 roky) s použitím § 36 písm. l/, písm. n/ Tr. zák., § 37 písm. m/ Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 3, ods. 8 Tr. zák., teda s prevažujúcim pomerom poľahčujúcich okolností a ukladať trest odňatia slobody obžalovanému v rámci výmery 6 mesiacov až 26 mesiacov.

Odvolací súd vyššie spomenuté pochybenie okresného súdu v súlade s ustanovením § 322 ods.3 Tr.por. sám napravil a uložil obžalovanému P. V. trest odňatia slobody vo výmere 9 mesiacov nepodmienečne, so zaradením na jeho výkon podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia (obžalovaný P. V. bol v posledných desiatich rokoch vo výkone trestu pre úmyselný trestný čin).

V súvislosti s ukladaním druhu a výmery trestu obžalovanému P. V. považuje odvolací súd za potrebné uviesť i to, že v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. ukladaný trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatel'om tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti (represívna zložka trestu) a vytvorí podmienky na jeho výchovu (výchovná zložka trestu). Vychádzajúc z princípov humánnosti pri ukladaní trestu z uvedeného vyplýva a súdna prax v tomto smere aj fakticky postupuje, že pri ukladaní trestov páchatel'om v zásade u prvotrestaných osôb vystupuje do popredia výchovná zložka trestu pred represívnou. V prípade recidívy trestnej činnosti páchatel'a je však už nevyhnutné podstatne obozretnejšie pristupovať k posudzovaniu zabezpečenia výchovnej zložky trestu vo vzťahu k páchatel'ovi, keďže zistená recidíva logicky v zásade nasvedčuje o neúčte páchatel'a k záujmom chráneným Trestným zákonom a k tomu, že predchádzajúce tresty nevedli k prevýchove páchatel'a, teda k prijatiu skutočného predsavzatia páchatel'a viesť riadny život. V takom prípade logicky musí v zásade prichádzať do úvahy uprednostnenie represívnej zložky pred výchovnou zložkou trestu.

Odvolací súd dospel k záveru, že nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 9 mesiacov uložený obžalovanému zodpovedá všetkým zákonným hľadiskám stanoveným pre jeho ukladanie v zmysle § 34 ods. 1 až 4 Tr. zák., v konkrétnej miere závažnosti spáchaného trestného činu, vyplývajúcej z jeho povahy a spôsobu spáchania, zistených poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, ako aj pomerov obžalovaného a možnostiam jeho nápravy z hľadiska účelu trestu, jeho individuálnej i generálnej prevencie, pričom uložený trest odňatia slobody obžalovanému v takto stanovenej výmere je dostatočným vyjadrením morálneho odsúdenia spoločnosťou.

Krajský súd uvádza, že ostatné výroky napadnutého rozsudku, zahŕňajúc i uloženie ochranného protialkoholického liečenia ambulantnou formou v zmysle § 73 ods. 2 písm. c), písm. d), ods. 4 Tr. zák., zostávajú nezmenené.

Krajský súd na podklade dôvodne podaného odvolania obžalovaného P. V. a na základe vyššie uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.